

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος**

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Χρύσης Παντελίδης	Χρίστος Χριστοφίδης
Χάρης Γεωργιάδης	Σωτήρης Ιωάννου
Ονούφριος Κουλλά	Αλέκος Τρυφωνίδης
Σάβια Ορφανίδου	Μη μέλη της επιτροπής:
Αριστος Δαμιανού	Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 9, 23 και 30 Μαΐου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ).

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της εξέτασης των νομοσχεδίων και των κανονισμών παρευρέθηκε επίσης ο βουλευτής κ. Ηλίας Μυριάνθους.

Σκοπός των σχεδίων νόμου του επισυνημμένου παραρτήματος είναι η εισαγωγή ρυθμίσεων στην εθνική νομοθεσία, ώστε να υιοθετηθούν οι κατευθυντήριες γραμμές του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) στον τομέα της διασυννοριακής τιμολόγησης, οι οποίες περιλαμβάνονται στο «Σχέδιο Δράσης κατά της Διάβρωσης της Φορολογικής Βάσης και της Μεταφοράς Κερδών [Base Erosion and Profit Shifting (BEPS)]» του εν λόγω οργανισμού.

Ειδικότερα, με το πρώτο νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, ώστε:

1. να επανακαθορισθούν οι περιπτώσεις κατά τις οποίες εταιρεία θεωρείται συνδεδεμένη με άλλη εταιρεία ή με άλλο πρόσωπο, καθώς και οι περιπτώσεις κατά τις οποίες πρόσωπα θεωρούνται συνδεδεμένα μεταξύ τους σε σχέση με εταιρεία στην οποία κατέχουν δικαιώματα ψήφου ή μετοχικό κεφάλαιο ή μερίδιο επί του εισοδήματός της,
2. να εισαχθεί πρόνοια για την τιμολόγηση των συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων προσώπων στη βάση των οδηγιών του ΟΟΣΑ αναφορικά με τις τιμές τιμολόγησης ενδοομιλικών συναλλαγών για πολυεθνικές επιχειρήσεις και φορολογικές διοικήσεις,
3. να εισαχθεί η έννοια της εκ των προτέρων συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης (Advanced Pricing Arrangement) και
4. να εισαχθεί πρόνοια για την έκδοση κανονισμών που να ρυθμίζουν ειδικότερα ζητήματα σε σχέση με την εφαρμογή των εν λόγω οδηγιών του ΟΟΣΑ, τα οποία αφορούν στην τήρηση Φακέλου Τεκμηρίωσης Τιμών Ενδοομιλικών Συναλλαγών, στην υποβολή Συνοπτικού Πίνακα Πληροφοριών και στην προέγκριση μεθοδολογίας ενδοομιλικής τιμολόγησης διασυνοριακών συναλλαγών.

Με το δεύτερο νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου, ώστε να επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο σε περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής ή μη υποβολής ή υποβολής ανακριβούς ή ατελούς Συνοπτικού Πίνακα Πληροφοριών ή Φακέλου Τεκμηρίωσης Τιμών Ενδοομιλικών Συναλλαγών.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 33(7) και 33Γ(2) του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου, σκοπείται η θέσπιση δευτερογενούς νομοθεσίας που να ρυθμίζει επιμέρους ζητήματα που αφορούν στην

τεκμηρίωση της τιμολόγησης ενδοομιλικών συναλλαγών, καθώς και στην εκ των προτέρων συμφωνία ενδοομιλικής τιμολόγησης διασυνοριακών συναλλαγών.

Ειδικότερα, οι προτεινόμενοι κανονισμοί προβλέπουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Την υποχρέωση των συνδεδεμένων προσώπων να τηρούν Φάκελο Τεκμηρίωσης Τιμών Ενδοομιλικών Συναλλαγών, ο οποίος τίθεται στη διάθεση του Τμήματος Φορολογίας, εφόσον αυτό ζητηθεί, εντός καθορισμένης προθεσμίας, όπως και της υποβολής Συνοπτικού Πίνακα Πληροφοριών μαζί με τη φορολογική τους δήλωση.
2. Τις περιπτώσεις κατά τις οποίες πρόσωπα απαλλάσσονται από την υποχρέωση τήρησης Φακέλου Τεκμηρίωσης Τιμών Ενδοομιλικών Συναλλαγών.
3. Τη δυνατότητα υποβολής στον Έφορο Φορολογίας από συνδεδεμένα πρόσωπα αίτησης προέγκρισης μεθοδολογίας τιμολόγησης διασυνοριακών συναλλαγών, καθώς και τη διαδικασία έκδοσης απόφασης από τον Έφορο Φορολογίας τόσο για την εν λόγω προέγκριση όσο και για την αναθεώρηση, ανάκληση και ακύρωσή της.
4. Την παραχώρηση δυνατότητας στον Έφορο Φορολογίας να καθορίζει και εξειδικεύει με γνωστοποίησή του, που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, το ακριβές περιεχόμενο και τα στοιχεία του Φακέλου Τεκμηρίωσης Τιμών Ενδοομιλικών Συναλλαγών και του Συνοπτικού Πίνακα Πληροφοριών, τις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι εν λόγω φάκελοι θεωρούνται μη πλήρεις ή μη επαρκείς, καθώς και άλλα σχετικά ζητήματα.
5. Την παραχώρηση εξουσίας στον Έφορο Φορολογίας να καθορίζει με απόφασή του ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στη διαδικασία προέγκρισης μεθοδολογίας τιμολόγησης διασυνοριακών συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων προσώπων, καθώς και αναθεώρησης, ανάκλησης και ακύρωσης της εν λόγω προέγκρισης, στο περιεχόμενο της αίτησης προέγκρισης μεθοδολογίας τιμολόγησης διασυνοριακών

συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων προσώπων, στη διαδικασία επικοινωνίας με τις αρμόδιες αρχές άλλων εμπλεκόμενων κρατών, καθώς και άλλα σχετικά ζητήματα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δημιουργούνται σαφή πρότυπα καθοδήγησης των ενδοομιλικών συναλλαγών μέσω κανόνων τεκμηρίωσης της τιμολόγησης των συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων προσώπων, καθώς και η νομική βάση για τη συνολολόγηση συμφωνιών ενδοομιλικής τιμολόγησης.
2. Οι κανόνες τεκμηρίωσης ενδοομιλικής τιμολόγησης χρησιμοποιούνται για φορολογικούς σκοπούς και αφορούν στον καθορισμό των προϋποθέσεων για τη διενέργεια τέτοιων συναλλαγών, συμπεριλαμβανομένης της τιμολόγησης συναλλαγών εντός ομίλων εταιρειών που ενδεχομένως να βρίσκονται σε διαφορετικές δικαιοδοσίες, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την κατανομή κερδών σε εταιρείες ομίλου εταιρειών που ενδεχομένως να βρίσκονται σε διαφορετικά κράτη.
3. Οι εμπορικές και οικονομικές συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων με βάση την «Αρχή των Ίσων Αποστάσεων», όπως αυτή διατυπώνεται στην Πρότυπη Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας του ΟΟΣΑ, πρέπει να τιμολογούνται ως εάν οι εν λόγω επιχειρήσεις να είναι εντελώς ανεξάρτητες μεταξύ τους σε ό,τι αφορά τις οικονομικές συνθήκες.
4. Η «Αρχή των Ίσων Αποστάσεων» αποτελεί πρακτικό και ισορροπημένο πρότυπο για τις φορολογικές αρχές και για τους φορολογουμένους, καθότι χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση των τιμών μεταφοράς μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων, όπως και για την αποφυγή της διπλής φορολογίας.

Στο στάδιο της επί της αρχής συζήτησης των προτεινόμενων σχεδίων νόμου οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου δήλωσαν ότι το προτεινόμενο φορολογικό πλαίσιο κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικό, καθότι με την εισαγωγή των κανόνων τεκμηρίωσης τιμολόγησης των συναλλαγών των συνδεδεμένων προσώπων διασφαλίζεται ότι η τιμολόγηση θα πραγματοποιείται στη βάση της «Αρχής των Ίσων Αποστάσεων».

Οι ίδιοι εκπρόσωποι, αναλύοντας περαιτέρω τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, δήλωσαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η υποχρέωση εφαρμογής της «Αρχής των Ίσων Αποστάσεων» αφορά συνδεδεμένα πρόσωπα με ελάχιστη συμμετοχή/εξάρτηση ως προς το μετοχικό κεφαλαίο ή τα δικαιώματα ψήφου ή το δικαίωμα σε μερίδιο εισοδήματος, σε ποσοστό ύψους 25%.
2. Πρόσωπα θα έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης στον Έφορο Φορολογίας για την προέγκριση της μεθοδολογίας τιμολόγησης των συναλλαγών τους με συνδεδεμένα με αυτούς πρόσωπα.
3. Τα συνδεδεμένα πρόσωπα θα έχουν υποχρέωση να τηρούν Φάκελο Τεκμηρίωσης Τιμών, ο οποίος διαχωρίζεται σε βασικό και κυπριακό φάκελο, για τις ενδοομιλικές τους συναλλαγές.
4. Η υποχρέωση τήρησης κυπριακού Φακέλου Τεκμηρίωσης Τιμών Ενδοομιλικών Συναλλαγών θα αφορά μόνο στις περιπτώσεις που η αξία των συναλλαγών, ανά κατηγορία, υπερβαίνει συνολικά τις €750.000.

Οι εκπρόσωποι του ΣΕΛΚ συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων, επισημαίνοντας παράλληλα τη σημαντικότητα αυτών.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των σχεδίων νόμου μέλη της επιτροπής ζήτησαν περαιτέρω διευκρινίσεις αναφορικά με τη διασφάλιση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων

της Κύπρου, τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων, καθώς και τα οφέλη που θα προκύψουν από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Σε σχέση με τα τεθέντα ζητήματα, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Φορολογίας δήλωσαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις διατηρούνται τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Κύπρου και διασφαλίζεται η πάταξη της διάβρωσης της φορολογικής βάσης και της μεταφοράς κερδών από την Κύπρο σε άλλα κράτη.
2. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αναμένεται να καταστήσουν την Κύπρο πιο ανταγωνιστική ως διεθνές επιχειρηματικό κέντρο, καθότι θα παρέχεται βεβαιότητα στους φορολογουμένους και στους επενδυτές σε ό,τι αφορά το ύψος των φορολογικών τους υποχρεώσεων, αφού η ορθότητα της τιμολόγησης των συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων προσώπων δε θα μπορεί να αμφισβητείται εύκολα από τις φορολογικές αρχές της Κύπρου, όπως και άλλων κρατών.
3. Η εξέταση από το Τμήμα Φορολογίας της ορθότητας της τιμολόγησης συναλλαγών συνδεδεμένων προσώπων θα αφορά τόσο τις εγχώριες όσο και τις διασυνοριακές συναλλαγές, ώστε να αποφεύγεται η χειραγώγησή τους κατά τρόπο με τον οποίο να μειώνεται η συνολική φορολογική υποχρέωση ενός ομίλου εταιρειών ή των τελικών μετόχων στους οποίους ανήκουν τα συνδεδεμένα πρόσωπα.
4. Η προέγκριση μεθοδολογίας τιμολόγησης συναλλαγών συνδεδεμένων προσώπων παρέχει στους φορολογουμένους τη δυνατότητα εξασφάλισης εκ των προτέρων συμφωνίας για την τιμολόγηση των συναλλαγών τους με συνδεδεμένα με αυτούς πρόσωπα τόσο με τη φορολογική αρχή της Κύπρου όσο και με φορολογικές αρχές άλλων κρατών στα οποία πραγματοποιούν συναλλαγές με τα συνδεδεμένα πρόσωπα. Η εν λόγω πρακτική παρέχει ασφάλεια τόσο στις φορολογικές αρχές

όσο και στους επενδυτές και στους φορολογουμένους ως προς τον φορολογικό χειρισμό των συναλλαγών τους με συνδεδεμένα πρόσωπα.

Στο στάδιο της περαιτέρω εξέτασης των σχεδίων νόμου οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών ενημέρωσαν την επιτροπή για την ανάγκη τροποποίησης επιμέρους προνοιών αυτών τόσο για σκοπούς σαφήνειας και ορθότερης απόδοσης των σκοπών και των επιδιώξεων των σχεδίων νόμου όσο και για νομοτεχνικούς σκοπούς.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω, το Υπουργείο Οικονομικών κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής αναθεωρημένα κείμενα σχεδίων νόμου στις 16 και 24 Μαΐου 2022, τα οποία έφεραν τη σύμφωνη γνώμη τόσο των εκπροσώπων της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας όσο και του ΣΕΛΚ.

Ειδικότερα, στα κείμενα των σχεδίων νόμου έχουν επέλθει μεταξύ άλλων οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Υιοθέτηση του όρου «ελεγχόμενες συναλλαγές» αντί του όρου «ενδοομιλικές συναλλαγές», ώστε να καθορίζεται ορθότερα ότι το πλαίσιο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων αφορά συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων προσώπων, περιλαμβανομένων και φυσικών προσώπων, και να διασαφηνίζεται ότι το πλαίσιο δεν περιορίζεται σε ενδοομιλικές συναλλαγές.
2. Διεύρυνση του πλαισίου υποχρέωσης τήρησης Φακέλου Τεκμηρίωσης Τιμών Ελεγχόμενων Συναλλαγών, καθώς και αναθεώρηση της προθεσμίας για την ετοιμασία του εν λόγω φακέλου.
3. Διεύρυνση του πλαισίου των συναλλαγών συνδεδεμένων προσώπων για τις οποίες δύναται να υποβάλλεται αίτηση προέγκρισης μεθοδολογίας τιμολόγησης.
4. Εισαγωγή πρόνοιας για τον καθορισμό από το Υπουργικό Συμβούλιο τελών σε σχέση με την έκδοση από τον Έφορο Φορολογίας προέγκρισης μεθοδολογίας τιμολόγησης ελεγχόμενων συναλλαγών.

5. Αναθεώρηση του τρόπου επιβολής διοικητικών προστίμων, ώστε αυτά να επιβάλλονται αναλογικά τόσο στην περίπτωση μη συμμόρφωσης με την υποχρέωση υποβολής στον Έφορο Φορολογίας Συνοπτικού Πίνακα Πληροφοριών όσο και στην περίπτωση μη συμμόρφωσης με την υποχρέωση τήρησης Φακέλου Τεκμηρίωσης Τιμών Ελεγχόμενων Συναλλαγών.
6. Τροποποίηση του τίτλου των προτεινόμενων κανονισμών, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Φάκελος Τεκμηρίωσης Τιμών Ελεγχόμενων Συναλλαγών και Προέγκριση Μεθοδολογίας Τιμολόγησης Ελεγχόμενων Συναλλαγών) Κανονισμοί του 2022».

Σημειώνεται ότι κατά τον νομοτεχνικό έλεγχο των σχεδίων νόμου επήλθαν επί των κειμένων αυτών περαιτέρω τροποποιήσεις για σκοπούς διασαφήνισης και νομοτεχνικής βελτίωσης των προνοιών τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των σχεδίων νόμου όπως αυτά έχουν τροποποιηθεί κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

28 Ιουνίου 2022

Αρ. Φακ.: 23.01.062.125-2021
23.01.062.126-2021
23.03.059.011-2022

ΣΧΚ/ΕΧ/ΧΓ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2021.
2. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2021.
3. Οι περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Φάκελος Τεκμηρίωσης Τιμών Ενδοομιλικών Συναλλαγών και Προέγκριση Μεθοδολογίας Ενδοομιλικής Τιμολόγησης) Κανονισμοί του 2022.